

Vlaanderen
is ondernemen

Projectoproep bedrijventerreinmanagement

Beleidsvisie
Subsidievoorwaarden
Instructies voor aanvragers/begunstigden

8 december 2016

1. Inleiding

Sedert ongeveer 15 jaar worden er in Vlaanderen initiatieven genomen op vlak van bedrijventerreinmanagement en interbedrijfssamenwerking op bedrijventerreinen. De finaliteit ervan is om ervoor te zorgen dat de bedrijventerreinen aantrekkelijke en meer duurzame vestigingsmilieus blijven of worden.

In die periode is er zowel vanuit de Vlaamse overheid maar ook door provincies en lokale besturen financiële ondersteuning geboden om initiatieven van de grond te krijgen of om specifieke projecten die onder impuls van Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen (POM), bedrijventerreinverenigingen, terreinbeheerders of intermediairen zoals VOKA tot stand zijn gekomen, mogelijk te maken. Meestal ging het om een beperkte enveloppe middelen. In 2010 werd echter een grootschaliger projectoproep georganiseerd om het idee van bedrijventerreinmanagement in heel Vlaanderen ingang te doen vinden.

In 2014 werd een beleidsevaluatie van deze steunverlening uitbesteed. Midden 2015 werd die evaluatiestudie afgerond en gepresenteerd aan het werkveld van onder meer ontwikkelaars, bedrijventerreinverenigingen, betrokken lokale besturen. Naar aanleiding van deze studie en de reacties die het Agentschap Innoveren en Ondernemen daarna mocht ontvangen, is duidelijk gebleken dat de Vlaamse overheid dit thema 'niet mag loslaten' en zowel moet investeren in kennismanagement rond dit thema als moet zorgen voor een vorm van financiële ondersteuning.

Om tegemoet te komen aan de vraag naar financiële ondersteuning heeft de minister bevoegd voor Economie alvast ingestemd met een projectoproep voor de subsidiëring van de werkingskosten van bedrijventerreinmanagement, maximaal 60.000 euro voor een nieuwe bedrijventerreinvereniging of maximaal 40.000 euro voor een bestaande bedrijventerreinvereniging.

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen maakt evenwel ook werk van andere denksporen, waaronder de organisatie van een kennisnetwerk.

Deze brochure heeft enkel betrekking op de projectoproep voor de subsidiëring van werkingskosten van bedrijventerreinmanagement of interbedrijfssamenwerking op bedrijventerreinen. De brochure is bedoeld als handleiding voor de aanvrager of potentiële begunstigde en geeft meer inzicht in

- de beleidsvisie,
- de voorwaarden om voor subsidie in het kader van deze projectoproep in aanmerking te komen en de voorwaardelijke subsidie-toekenning via het ministerieel besluit,
- een antwoord op de veel gestelde vragen,
- de instructies voor de aanvrager of begunstigde met inbegrip van toelichting bij het webformulier voor aanvraag en rapportering.

Deze versie is opgesteld in functie van de lancering van de projectoproep op 26 februari 2016. Gezien het Agentschap Innoveren en Ondernemen de komende weken verschillende vragen verwacht over deze oproep, zal nog een nieuwe versie worden opgesteld met een antwoord op de veel gestelde vragen.

Gezien de indiening en de projectopvolging achteraf via een webformulier zal gebeuren, zullen hieromtrent ook nog richtlijnen en praktische tips in een volgende versie worden opgenomen.

Voor meer informatie kan u ook nog altijd terecht bij de dienst Ruimtelijke Economie van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, in het bijzonder bij:

- mevrouw Lut Slabbinck, T 02 553 37 49
- de heer Piet Coessens, T 09 267 40 34
- de heer Koen Vermoesen, T 02 553 38 72

2. Beleidsvisie en beleidsdoelstellingen projectoproep bedrijventerreinmanagement

2.1 Beleidsvisie

Beheer van bedrijventerreinen versus diverse vormen van bedrijventerreinmanagement

Een bedrijventerrein(her)ontwikkeling moet beschouwd worden als een bijzondere vorm van gebiedsontwikkeling dat veelal een vorm van blijvend toezicht op het gebruik van de bedrijfsruimten en (onderhouds)investeringen in de kwaliteit van deze gebiedsontwikkeling noodzaakt. “Beheer” van een bedrijventerrein is daarom cruciaal. Beheer wordt daarom ook regulier gesubsidieerd in een aantal gevallen (nieuwe terreinen, maar in bepaalde gevallen ook de introductie van beheer op bestaande terreinen). Bovendien staan er via het decreet ruimtelijke economie juridische instrumenten voor ter beschikking zoals de formule van het terugkooprecht en de toestemming tot doorverkoop. Deze vorm van beheer gebeurt evenwel vanuit het perspectief van ‘toezicht’ door publieke instanties en gaat voorbij aan de bijdrage die een vorm van interbedrijfssamenwerking kan leveren aan het goed functioneren van een bedrijventerrein.

De minister bevoegd voor Economie erkent daarom dat naast het belang dat individuele bedrijven kunnen hebben bij bedrijventerreinmanagement ook bepaalde beleidsdoelstellingen kunnen worden gerealiseerd. Door het financieel ondersteunen van bedrijventerreinmanagement, in het bijzonder door vormen van interbedrijfssamenwerking onder impuls van bedrijventerreinverenigingen, hoopt de Vlaamse overheid op het bewerkstelligen van meer efficiëntie (kostenbesparingen) of effectiviteit (betere service levels van allerlei diensten aan bedrijven) in het economisch leven, een grotere attractiviteit van de bedrijventerreinen en meer duurzaamheid (ecologisch, sociaal...). De uitdaging is bijgevolg om in te zetten op die thema’s en acties die net op schaal van een bedrijventerrein of cluster van bedrijventerreinen doelmatig kunnen aangepakt worden.

Bedrijventerreinmanagement via interbedrijfssamenwerking of door samenwerking tussen de beheerder en de bedrijven op het terrein kan verschillende vormen aannemen, gaande van vormen van “community management”, al dan niet gestructureerd via een vzw of door toedoen van de beheerder van het terrein, tot een bedrijventerreinvereniging die wordt opgezet in functie van de gemeenschappelijke mede-eigendom van de bedrijven op het terrein. De Vlaamse overheid maakt geen keuze voor of tegen een bepaald model. Wel heeft de beleidsevaluatie aangetoond dat om effectief interbedrijfssamenwerking te laten uitmonden in acties en projecten, de inzet van een parkmanager of bedrijventerreinmanager onder impuls van een bedrijventerreinvereniging of beheerder van een terrein essentieel is. De inzet van een parkmanager of bedrijventerreinmanager kan desgevallend via een daarin gespecialiseerde dienstverlener gebeuren. Er zijn zowel publieke instanties (POM’s) als private bedrijven die dat aanbieden.

Geen verplichting

Gelet op de relevantie van bedrijventerreinmanagement zou men bedrijventerreinmanagement zoveel mogelijk kunnen proberen op te leggen. Een verplicht karakter lijkt evenwel in te druisen tegen de hele praktijk en stuit op juridische moeilijkheden bij de bestaande bedrijventerreinen. De Vlaamse overheid

opteert daarom voor een aanmoedigingsbeleid via subsidies. Bedrijventerreinmanagement wordt dus niet door de Vlaamse overheid verplicht geïnitieerd op alle terreinen in Vlaanderen. Het is ook niet de bedoeling om individuele bedrijven te verplichten eraan deel te nemen, al zullen initiatiefnemers op zoek moeten naar manieren om met het free rider probleem om te gaan en zijn er ook juridische formules (zoals een vereniging van mede-eigenaars) die wel een verplichtend karakter hebben.

Cofinanciering vanuit de bedrijven en lokale overheid

De beleidsevaluatie indachtig is het aangewezen dat de financiële ondersteuning vanuit de Vlaamse overheid gekoppeld wordt aan cofinanciering zowel vanuit de bedrijven zelf als vanuit de lokale overheid. Het aandeel cofinanciering zou in theorie mee moeten evolueren naargelang de maturiteitsfase of het ambitieniveau waarin het bedrijventerreinmanagement zich bevindt.

Ook niet-financiële ondersteuning

De beleidsevaluatie gaf ook aan dat niet-financiële ondersteuning, in het bijzonder kennismanagement, belangrijk is. Een beter kennismanagement is belangrijk om te vermijden dat bedrijventerreinmanagers energie stoppen in praktijken die elders al minder doeltreffend zijn gebleken of om snelheid en draagkracht te winnen bij de uitwerking van projecten maar ook opdat bedrijventerreinmanagementprojecten zouden bijdragen aan Vlaamse beleidsdoelstellingen. Zowel informatie-uitwisseling als ervaringsuitwisseling zijn relevant.

Opdat een beter kennismanagement impact heeft, moet de mogelijkheid bestaan dat bedrijventerreinmanagers met hun praktische vragen ook ergens terecht kunnen waar de best practices gedocumenteerd en bijgehouden worden. De POM's zullen deze rol opnemen.

Deze dienstverlening is er dan niet alleen voor de geselecteerde projecten van deze projectoproep maar ook voor andere initiatiefnemers van bedrijventerreinmanagement die een actie willen op touw zetten of hun werking willen uitbouwen.

2.2 Beleidsdoelstellingen van deze projectoproep

De Vlaamse overheid wil de meest ambitieuze en/of productieve bedrijventerreinmanagementinitiatieven verder ondersteunen en nieuwe dergelijke initiatieven de kans geven goed van start te gaan. De ambities moeten blijken uit de aard van de initiatieven die op het terrein worden beoogd. Kenmerkende bedrijventerreinmanagement-acties zijn de gemeenschappelijke organisatie van voorzieningen in brede zin, formules van samenaankoop, specifieke aspecten van het private vastgoedbeheer (syndicusfunctie) etc. Het Agentschap Innoveren en Ondernemen verwacht wel dat het bedrijventerreinmanagement werk maakt van thema's en objectieven die voor de Vlaamse overheid belangrijk zijn zoals bijvoorbeeld de samenwerking op vlak van energie, logistiek, duurzaam woon-werkverkeer, eco-efficiëntie... Het beheer van het openbaar domein behoort niet tot de rol van het bedrijventerreinmanagement. Ook het uitgiftebeleid en de 'supervisie' op de activiteiten en verplichtingen op de private kavel behoren niet tot het bedrijventerreinmanagement.

Bedrijventerreinmanagementinitiatieven moeten ook voldoende gedragen zijn, wat is af te leiden uit een voldoende hoog lidmaatschap.

De Vlaamse overheid streeft ernaar op zoveel mogelijk bedrijventerreinen effectieve personeelsinzet te bekomen van bedrijventerreinmanager.

De Vlaamse overheid streeft naar een gezamenlijke cofinanciering van de werking en de acties met de bedrijven zelf en met lokale besturen zodat ook na deze subsidieperiode het bedrijventerreinmanagement kan gecontinueerd worden.

3. Subsidievoorwaarden

Om in aanmerking te komen voor subsidies moet een ingediend project in het kader van deze projectoproep voldoen aan de ontvankelijkheidscriteria én op basis van de prioriteitscriteria geselecteerd worden. Om te vermijden dat aanvragers nodeloos projecten zouden formuleren die niet ontvankelijk zijn, kunnen aanvragers terecht bij de dienst Ruimtelijke Economie van het Agentschap Innoveren en Ondernemen voor nadere uitleg over het opzet en de criteria van de oproep.

Aan een geselecteerd project wordt dan op basis van een ministerieel besluit een voorwaardelijke subsidie toegekend. Dat betekent dat de subsidie enkel en alleen wordt uitbetaald als de kritieke prestatie-indicatoren worden behaald.

Een rigoureuze monitoring is bijgevolg noodzakelijk. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de praktische organisatie van deze projectopvolging.

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens aan bod: de ontvankelijkheidscriteria, de prioriteitscriteria, het selectieproces, de kritieke prestatie-indicatoren bij de toegekende subsidie en de veel gestelde vragen over de oproep.

3.1 Ontvankelijkheidscriteria

Projecten die niet voldoen aan deze criteria, komen niet in aanmerking om een subsidie te ontvangen. Ze worden ook niet mee beoordeeld in het selectieproces.

Om ontvankelijk te zijn voor de selectie moet een projectvoorstel:

- ▶ ingediend zijn ten laatste op 31 juli 2016 via de door het Agentschap Innoveren & Ondernemen ter beschikking gestelde webformulier en moeten de verplicht toe te voegen bijlagen aangehecht/opgeladen worden.
- ▶ duidelijk aangeven wie de begunstigde zal zijn van de subsidie; als begunstigde komen in aanmerking:
 - bedrijventerreinverenigingen
 - bedrijventerreinverenigingen-in-oprichting
 - de organisatie die instaat voor het beheer van de gemeenschappelijke mede-eigendom (syndicus)
 - ontwikkelaars/beheerders van een bedrijventerrein voor zover het gaat om andere projecten dan het beheer van een bedrijventerrein zoals beschreven in artikel 57 van het BVR van 24 mei 2013 houdende de subsidiëring van bedrijventerreinen.

- ▶ voor een nieuwe bedrijventerreinvereniging, via een intentieverklaring aantonen dat ofwel bedrijven via lidmaatschapsbijdragen ofwel lokale besturen, minimaal 25% van de werkingskosten bereid zijn jaarlijks te betalen.
- ▶ voor een bestaande bedrijventerreinvereniging, eveneens voldoen aan dezelfde voorwaarde wat betreft cofinanciering en moeten tevens al minimaal de helft van de bedrijven op het bedrijventerrein lid zijn van de bedrijventerreinvereniging op het moment van de indiening.
- ▶ duidelijke vermelding van het gewenste bedrag van de subsidie.

3.2 Prioriteitscriteria

Op basis van deze criteria zal het Agentschap Innoveren en Ondernemen een rangschikking maken van ingediende projecten. Tot zover budget beschikbaar is worden de projecten gesubsidieerd. Eens het budget uitgeput is, kunnen de projecten die lager gerangschikt staan geen subsidie meer toegekend krijgen. De wedstrijdformule zit met andere woorden vervat in deze prioriteitscriteria. Aanvragers voegen bij het invullen van het webformulier, met het oog op de beoordeling conform onderstaande prioriteitscriteria, een toelichting toe

1. over de motivatie om een bedrijventerreinvereniging op te starten of te bestendigen of met bedrijventerreinmanagement van start te gaan (maximum 1 A4, in vrije vorm);
2. over de voorgenomen acties met vermelding van argumenten waarom die acties succesvol zouden kunnen worden uitgevoerd en realistisch zijn (maximum 3 A4's, in vrije vorm);
3. over de waarborgen om een gedragen bedrijventerreinmanagement effectief te kunnen organiseren (maximum 1 A4, in vrije vorm).

Prioriteit wordt dan gegeven aan projecten:

- ▶ met een sterke, bij voorkeur problematiekgedreven motivatie om met bedrijventerreinmanagement van start te gaan, een bedrijventerreinvereniging op te richten of ze te bestendigen.
- ▶ met ambities die naast kostenbesparingen en/of betere service levels van dienstverleners ook inzetten op:
 - samenwerking op vlak van energie (cf. concepten energiepremies)
 - duurzaam woon-werkverkeer
 - samenwerking op vlak van logistiek
 - eco-efficiëntie waaronder duurzaam materialenbeheer
 - beeldkwaliteit (zoals een gezamenlijke groenaanleg) en duurzame inrichting (m.i.v. ingrepen met het oog op integraal waterbeleid en biodiversiteit)
 - beveiliging en verkeersveiligheid.
 Uit de toelichting moet blijken dat de voorgenomen acties realistisch zijn. Bij de beoordeling zal ook gekeken worden of de voorgenomen acties efficiënt, innovatief en duurzaam zijn.
- ▶ die de ontvankelijkheidscriteria substantieel overtreffen of die op een andere manier een sterke waarborg kunnen geven voor het welslagen van het bedrijventerreinmanagement.

3.3 Het selectieproces

Het Agentschap Innoveren en Ondernemen evalueert de ontvankelijkheid van de projecten en stelt het gevraagde subsidiebedrag vast, al dan niet met inbegrip van de bonus.

De maximale subsidie voor de werkingskosten van een nieuwe bedrijventerreinenvereniging bedraagt 60.000 euro. Voor een bestaande bedrijventerreinenvereniging kan een subsidie van 40.000 euro worden toegekend.

Het budget voor de subsidies in het kader van deze oproep bedraagt 900.000 euro. Naar alle waarschijnlijkheid zal er dus een selectie moeten georganiseerd worden op basis van de prioriteitscriteria. Bij meerdere gelijkaardige projecten die even goed scoren, kan ook rekening gehouden worden met de geografische spreiding en/of de diversiteit in de aanpak. Voor deze prioriteitsbepaling van de ontvankelijke projecten organiseert het Agentschap Ondernemen een selectiecomité (één jury-beraadslaging) bestaande uit personeelsleden van het Agentschap. Het Agentschap kan desgevallend een beroep doen op collega's van andere beleidsdomeinen voor afstemming.

Aanvullend kan er een bonus toegekend worden van 5.000 euro voor acties (uitgaven op factuur die geen betrekking hebben op recurrente kosten zoals groenonderhoud, bewaking...), voor zover voldaan is aan de twee volgende voorwaarden:

- er moet een draagvlak zijn voor een concreet projectvoorstel dat voldoende technisch, organisatorisch en financieel uitgewerkt is en goedgekeurd werd door minstens 75% van de leden van de bedrijventerreinenvereniging;
- het project moet gestart of, indien het een subsidie-aanvraag betreft (vb. Pendelfondsdossier), moet die subsidie-aanvraag goedgekeurd zijn in de van toepassing zijnde steunregeling.

Of aan deze twee voorwaarden voldaan is, wordt niet geëvalueerd in het kader van de selectie, maar achteraf naar aanleiding van de aanvraag van het saldo.

3.4 Voorwaarden gekoppeld aan de toegekende subsidie

Voor elk geselecteerd project wordt een ministerieel besluit opgesteld met onder meer de vermelding van het maximale subsidiebedrag en de subsidievoorwaarden, met inbegrip van de kritieke prestatie-indicatoren (KPI) die behaald moeten worden alvorens de tweede en derde schijf en de bonus worden uitbetaald. Een belangrijk deel van de toegekende subsidie is dus voorwaardelijk toegekend.

De eerste schijf (30.000 euro voor nieuwe bedrijventerreinmanagementinitiatieven of 20.000 euro voor bestaande bedrijventerreinenverenigingen) kan worden uitbetaald na goedkeuring als voorschot.

De tweede schijf (20.000 euro respectievelijk 10.000 euro) wordt uitbetaald na behalen van KPI 1 en 2; de derde schijf (saldo) wordt uitbetaald na behalen van KPI 3 waarbij:

- KPI 1: er is door de bedrijventerreinenvereniging een dienstverlener aangesteld of een parkmanager actief; de dienstverlener kan een privé-bedrijf, een intermediair (POM, VOKA...), of de ontwikkelaar/beheerder zelf zijn;
- KPI 2: minimaal de helft van de op het terrein gevestigde bedrijven is lid van de bedrijventerreinenvereniging;

- KPI 3: voor afloop van het gesubsidieerd project moeten de totaal aanvaardbare kosten voor het daaropvolgende jaar voor 75% gedekt zijn door én een bijdrage van het lokaal bestuur van minstens 25% van de aanvaardbare kosten en door lidmaatschapsbijdragen van de bedrijven van minstens 25%; de bijdragen van een van beide partijen of van beide zal dus hoger moeten zijn, zo niet zal de bedrijventerreinvereniging andere inkomstenbronnen moeten hebben zoals een percentage op groepsaankopen, winst op activiteiten e.d.; voor het evalueren van deze KPI worden de aanvaardbare kosten van het voorbije jaar als referentie beschouwd; de toekomstige werkingskosten moeten dus van eenzelfde grootte-orde zijn.

Voor de uitbetaling van de bonus worden de volgende twee KPI's bereikt:

- KPI 4: er moet een draagvlak zijn voor een concreet projectvoorstel dat voldoende technisch, organisatorisch en financieel uitgewerkt is en goedgekeurd werd door minstens 75% van de leden van de bedrijventerreinvereniging;
- KPI 5: het project moet gestart of, indien het een subsidie-aanvraag betreft (vb. Pendelfondsdossier), moet die subsidie-aanvraag goedgekeurd zijn in de van toepassing zijnde steunregeling.

Om begrotingstechnische redenen wordt ervan uitgegaan dat het voorschot nog in 2016 wordt uitbetaald, de tweede schijf voor eind 2018 en het saldo en de eventuele bonus voor eind 2019. Indien zich ingrijpende wijzigingen voordoen bij de uitvoering van het project (financieel of inhoudelijk) zoals beschreven in de subsidie-aanvraag of indien de hierboven aangegeven mijlpalen voor de uitbetalingen niet gehaald worden, moet het Agentschap Innoveren en Ondernemen schriftelijk toestemming verlenen voor een gewijzigd tijdsplan of gewijzigde projectinhoud. Ongeacht wanneer de tweede en derde schijf uitbetaald worden, gaat het Agentschap Innoveren en Ondernemen ervan uit dat de subsidie dient voor 3 werkingsjaren. M.a.w. ook al wordt het saldo vroeger uitbetaald, dan wordt toch verondersteld dat de werkingskosten tot eind 2019 gesubsidieerd zijn.

3.5 Veel gestelde vragen

M.b.t. betrokkenheid lokaal bestuur

Mag de cofinanciering die door een lokaal bestuur zou moeten betaald worden, ingebracht worden door een autonoom gemeentebedrijf (ook gemeentelijke havenbedrijven), een intercommunale of een district (Antwerpen)?

Ja. Bij uitbreiding, de rol die van een lokaal bestuur verwacht wordt, mag overgenomen worden door deze genoemde instanties.

Is het aangewezen dat een lokaal bestuur deel uitmaakt/lid is van een bedrijventerreinvereniging (bijvoorbeeld als voorwaarde voor een gemeentelijke subsidie)?

Dat is niet verboden, maar het is niet aangewezen. Het is immers de bedoeling dat een bedrijventerreinvereniging en een lokaal bestuur met elkaar in dialoog gaan. Beiden zullen niet altijd gelijklopende belangen hebben, maar een lokaal bestuur heeft er alle belang bij met een goed gestructureerde organisatie een constructieve dialoog te kunnen voeren. Diegenen die namens een

lokaal bestuur lidmaatschap zou opnemen (ambtenaar of schepen?), dreigt ook met een onduidelijk mandaat en dubbele rol (op vlak van loyaliteit) te zitten.

Mocht een lokaal bestuur toch deel uitmaken van de bedrijventerreinvereniging, dan mogen de middelen ter beschikking gesteld vanuit het lokaal bestuur niet beschouwd worden als lidmaatschapsbijdragen.

Zie ook verder bij de vragen m.b.t. de ontvankelijkheidscriteria.

Nieuwe of bestaande bedrijventerreinvereniging

Valt een bedrijventerreinvereniging die nog moet worden opgericht op datum van indiening van de projectaanvraag, maar reeds is opgericht op datum van de toekenning van de subsidie onder de noemer "nieuwe bedrijventerreinvereniging"?

Een bedrijventerreinvereniging wordt beschouwd als een bestaande bedrijventerreinvereniging als ze op datum van het lanceren van de oproep (26 februari 2016) al een formele structuur had. Een vzw is duidelijk een vorm van formele structuur maar ook een bedrijventerreinvereniging zonder vzw-structuur maar met een duidelijk aanspreekpunt of een gemandateerde die namens de bedrijven op het terrein mag spreken (voorzitter) en voorziet in mogelijkheid tot 'lidmaatschap' (van de feitelijke vereniging) wordt aanzien als een bestaande bedrijventerreinvereniging.

Zijn er wel al voorbereidende gesprekken of activiteiten geweest maar die op het moment van de lancering van de oproep nog niet geresulteerd hebben in een formele structuur, dan wordt de bedrijventerreinvereniging als "nieuw" beschouwd.

Moet een bestaande bedrijventerreinvereniging die pas opgericht is ook al meteen voldoen aan de ontvankelijkheidsvereiste dat 50% van de op het terrein gevestigde bedrijven lid zijn van de bedrijventerreinvereniging?

Voor bedrijventerreinverenigingen die na 1 januari 2014 zijn opgericht, moet pas voldaan worden aan deze eis in functie van de uitbetaling van het voorschot. In de praktijk kan daarmee tegemoet gekomen worden aan de bedrijven die hun lidmaatschap afhankelijk stellen van het effectief van start gaan van bedrijventerreinmanagement. Op dit element van de prioriteitscriteria zal deze subsidie-aanvraag dan minder goed scoren.

Lidmaatschap bedrijventerreinvereniging

Hoe wordt het lidmaatschap van een bedrijventerreinvereniging geteld als het om een feitelijke vereniging gaat en niet om een vzw?

Het is aanvaardbaar dat dit op een andere manier geteld wordt, maar dan mag de telling niet op één activiteit of bijeenkomst berusten, maar bijvoorbeeld op een gemiddeld aantal deelnemers bij meerdere activiteiten.

Sommige bedrijventerreinen kennen eigenaars maar ook huurders (bij onderverhuuring van bedrijfsgebouwen). Kunnen ook huurders lid zijn van de bedrijventerreinvereniging?

Ja. De aanvrager/begunstigde kan zelf beslissen of voor het evalueren van het lidmaatschap/draagvlak enkel rekening gehouden wordt met eigenaars dan wel met eigenaars en huurders. Hoe het lidmaatschap van de bedrijventerreinvereniging wordt berekend, wordt kort aangegeven in de bijlage "projectvoorstel" die bij de aanvraag wordt gevoegd.

Moeten of kunnen gebruikers van bedrijfskavels (zoals ELIA, onbemand tankstation...) maar die zelf geen personeel op die bedrijfskavel tewerkstellen, lid zijn van de bedrijventerreinvereniging?

De aanvrager/begunstigde kan zelf beslissen, dit in functie van de beoogde activiteiten van de bedrijventerreinvereniging.

Moeten of kunnen verhuurders van bedrijfsruimten die zelf niet actief zijn op het bedrijventerrein, lid zijn van de bedrijventerreinvereniging?

De aanvrager/begunstigde kan zelf beslissen, dit in functie van de beoogde activiteiten van de bedrijventerreinvereniging.

Als op een bedrijventerrein zowel grote als kleine bedrijven actief zijn, mag er dan een weging doorgevoerd worden zodat het belang van een lidmaatschap van de grotere bedrijven meer doorweegt dan van de kleinere bedrijven?

Ja, mits transparantie en motivatie.

Mogen bedrijven die niet gevestigd zijn op het bedrijventerrein ook lid worden van de bedrijventerreinvereniging?

Ja, maar enkel als

- *die bedrijven deel uitmaken van een logische verzameling of cluster van bedrijven waarbij ook het geheel van dat aantal bedrijven in de noemer meegeteld worden (aandeel bedrijven op het totaal aantal lid van de bedrijventerreinvereniging);*
- *gemotiveerd kan worden dat de acties op vlak van bedrijventerreinmanagement zinvoller voor het grotere geheel of cluster van bedrijven kunnen georganiseerd worden.*

Moeten bedrijven die op een terrein meerdere vestigingen hebben voor elke vestiging lidgeld betalen?

Als dat bedrijf maar één stem/lidmaatschap heeft, zal het logischerwijze ook maar één keer lidgeld moeten betalen. Het staat de bedrijventerreinvereniging echter vrij om de hoogte van het lidgeld afhankelijk te maken van de grootte van het bedrijf, de ingenomen oppervlakte en andere parameters.

Ontvankelijkheidscriteria

Mag een instantie zoals een POM een subsidie-aanvraag indienen?

Als die instantie zoals een POM ontwikkelaar of beheerder is van het terrein uiteraard, maar dan enkel voor het opzetten van bedrijventerreinmanagementinitiatieven andere dan de activiteiten die vallen onder het 'beheer' van een bedrijventerrein.

Als die instantie zoals een POM voor het desbetreffende terrein geen ontwikkelaar of beheerder is, mag die instantie de aanvraag voorbereiden en indienen, maar kan zij geen begunstigde zijn van de subsidie.

Hetzelfde geldt voor lokale besturen die al dan niet de rol van ontwikkelaar/beheerder opnemen van een bedrijventerrein.

Mag voor deze subsidie-aanvraag een bedrijventerreinvereniging worden opgericht voor meerdere bedrijventerreinen tegelijkertijd?

Ja, maar de keuze waarom bepaalde terreinen wel en andere niet ressorteren onder een bedrijventerreinvereniging moet gemotiveerd kunnen worden.

Let wel: In het aanvraagformulier moet dan bij het totaal aantal bedrijven op het terrein de optelsom van de bedrijven op alle terreinen ingegeven worden.

De lidmaatschapsbijdragen van de bedrijven slaan eveneens op het totaal van de bedrijven.

Mag een subsidie-aanvraag betrekking hebben op een cluster van bedrijventerreinen met verschillende bedrijventerreinverenigingen?

Een subsidie-aanvraag kan maar één enkele bedrijventerreinvereniging of vereniging van mede-eigenaars als begunstigde hebben. Een bedrijventerreinvereniging kan wel zijn opgericht voor meerdere bedrijventerreinen, bijvoorbeeld alle terreinen binnen een gemeente of een logische cluster van terreinen die zich over meerdere gemeenten uitstrekken. Indien de cluster van terreinen zich over meerdere gemeenten uitstrekt, moet de betrokkenheid van elke gemeente afzonderlijk worden aangetoond, maar de financiële bijdrage vanuit de lokale besturen kan onderling worden bepaald.

Indien de begunstigde een beheerder of syndicus is, kan een aanvraag maar betrekking hebben op meerdere bedrijventerreinen voor zover er geen bedrijventerreinverenigingen op die bedrijventerreinen actief zijn of opgericht gaan worden n.a.v. deze projectoproep.

Bij de indiening moeten ofwel de lokale overheid ofwel de bedrijven zekerheid geven over minimaal 25% van de werkingskosten. Kan een verdeelsleutel toegepast worden tussen bedrijven en lokale overheid en kan deze evolueren gedurende de 3 jaar waarin de subsidie kan uitgereikt worden?

Ja. De bedoeling van dit ontvankelijkheidscriterium is een waarborg te hebben dat ofwel de lokale overheid ofwel de bedrijven zich als 'trekker' opstellen. Als ze dit gezamenlijk willen doen, getuigt dit ook van de bereidheid bedrijventerreinmanagement effectief slagkracht te geven. De verdeelsleutel kan betrekking hebben op de onderlinge bijdragen of de evolutie van de bijdragen gedurende de looptijd van het project. Er zal wel rekening moeten gehouden worden met de vereiste dat voor de uitbetaling van het saldo de werking ook na 3 jaar moet gewaarborgd blijven door financiële bijdrage van het lokaal bestuur én de bedrijven.

Mag een derde, andere dan een lokaal bestuur (in uitgebreide zin, zie vraag X) of de bedrijven zelf, de 25% financiering van de werkingskosten waarborgen, bijvoorbeeld een POM of provincie?

Nee. Het engagement van het lokaal bestuur en van de bedrijven wordt als cruciaal aanzien. Uiteraard mogen POM's en of provincie ook cofinancieren, maar niet in de plaats van het lokaal bestuur of bedrijven.

Mag de bijdrage van het lokaal bestuur bestaan uit de detachering van een personeelslid als bedrijventerreinmanager?

Ja. Het is dan wel belangrijk dat dit personeelslid functioneel wordt aangestuurd vanuit de bedrijventerreinvereniging en effectief voor minimaal 0,2 VTE wordt gedetacheerd. Dit moet aangetoond worden via de loonstaat van dit gedetacheerd personeelslid als bewijs van de bijdrage van het lokaal bestuur.

Mag de bijdrage namens de bedrijven bestaan uit een terbeschikkingstelling van een personeelslid.

De terbeschikkingstelling van een personeelslid of prestaties van verschillende leden van de bedrijventerreinvereniging worden niet als aanvaardbare kosten beschouwd tenzij ze gefactureerd worden aan de bedrijventerreinvereniging. De kosteloze terbeschikkingstelling van een personeelslid of prestaties vanuit de bedrijven kunnen bijgevolg ook niet als bijdrage namens de bedrijven aanzien worden.

Mogen een lokaal bestuur of de bedrijven hun aandeel in de werkingskosten voldoen door een inbreng in natura, andere dan ter beschikkingstelling van personeel?

Neen.

Mag aan de bijdrage vanuit de bedrijven voor de werkingskosten voldaan worden op basis van opgespaarde middelen (ledenbijdragen, sponsoring, opbrengsten van acties...) van de bestaande vereniging?

Ja.

Stel dat een lokaal bestuur geen financiële bijdrage kan of wil voorzien, niet n.a.v. de indiening maar ook niet in de loop van het bedrijventerreinmanagementproject...

Als de bedrijven instaan voor 25% van de aanvaardbare kosten, kan er voldaan worden aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden. Indien het project dan voldoende ambitieus is - in het bijzonder ook wat betreft de engagementen die het lokaal bestuur wil nemen los van een bijdrage in de werkingskosten – en geselecteerd wordt, kunnen in principe een voorschot en een tweede schijf worden uitbetaald zonder dat een lokaal bestuur zich ook financieel engageert. De derde schijf kan zonder een financieel engagement van een lokaal bestuur niet worden uitbetaald want hiervoor moet het lokaal bestuur zich engageren minimaal 25% van de aanvaardbare kosten van het daaropvolgende jaar te dragen. Een terugvordering van het voorschot en de tweede schijf is niet voorzien. Het agentschap gaat er immers van uit dat minder ambitieuze projecten, ook wat betreft de rol van het lokaal bestuur, niet geselecteerd zullen worden.

Overheidsopdrachten

Moet voor het aanstellen van een dienstverlener (bedrijventerreinmanager) de regelgeving overheidsopdrachten gevolgd worden?

Ja, tenzij

- *alle vormen van overheidssteun in de werkingskosten minder dan 50% bedragen;*
- *het een detachering betref vanuit het lokaal bestuur (in ruime zin);*
- *het om een niet-bezoldigde functie (met uitzondering van onkostenvergoedingen) gaat;*
- *het een terbeschikkingstelling van een werknemer van een van de leden-bedrijven op het terrein betreft;*

- de bedrijventerreinvereniging nog contractueel gebonden is aan een bepaalde dienstverlener, maar beperkt tot de resterende periode van de opdracht;
- het bedrijventerreinmanagement gebeurt op initiatief van de beheerder van het terrein en de bedrijventerreinmanager personeelslid is van de beheerder van het terrein.

Een bedrijventerreinmanager uit de rangen van een POM, VOKA of een andere instantie kan slechts als laureaat van een marktbevraging conform de regelgeving overheidsopdrachten.

Bedrijventerreinmanager

Wat zijn de voorwaarden waaraan een bedrijventerreinmanager moet voldoen? Kunnen de taken van bedrijventerreinmanager verdeeld worden over meerdere personen?

In het kader van deze projectoproep wordt er geen profiel vooropgesteld of voorgeschreven. De taken van de bedrijventerreinmanager zouden moeten bepaald worden door de bedrijventerreinvereniging in functie van de ambities of de problematieken waaraan gewerkt moet worden. Om in deze oproep geselecteerd te worden, moeten de ambities verder reiken dan bijvoorbeeld het verbeteren van de interne communicatie tussen de bedrijven. De taken m.b.t. het gewenste bedrijventerreinmanagement kunnen desgevallend verdeeld worden over meerdere personen. Let wel, om aanvaard te worden als subsidiabele kosten, zal het om reële uitgaven moeten gaan voor de bedrijventerreinvereniging, m.a.w. om personeelsinzet die gefactureerd wordt aan de bedrijventerreinvereniging.

Aanvaardbare kosten

Forfait van 15%: indien de bedrijventerreinvereniging geen medewerkers ten laste heeft, kan dan toch een forfait van 15% meegerekend worden bij de subsidiabele kosten ?

Het forfait is bedoeld als toeslag voor indirecte kosten bovenop de loonkosten van de ingezette werknemers van de bedrijventerreinvereniging. Als de bedrijventerreinmanager niet in dienst is van de bedrijventerreinvereniging, maar ingehuurd wordt vanuit een bedrijf dat deze dienstverlening levert of als die taken gepresteerd worden door een of meer bedrijven die lid zijn van de bedrijventerreinvereniging en hun prestaties mogen factureren, mag er bovenop die facturen geen 15% forfait gerekend worden.

Maximumsubsidie?

Wat met projecten die minder (aanvaardbare) kosten verwachten te maken dan 80.000 euro (voor nieuwe bedrijventerreinvereniging) respectievelijk 53.000 euro (voor bestaand bedrijventerreinvereniging)?

- *Om het maximale subsidiebedrag te kunnen krijgen, moeten gedurende de looptijd van het bedrijventerreinmanagementproject totaal aanvaardbare kosten gemaakt worden van 80.000 euro respectievelijk 53.000 euro. Projecten die toch ambitieus zijn maar minder aanvaardbare kosten hebben, bijvoorbeeld net doordat er prestaties gebeuren vanuit de leden van de bedrijventerreinvereniging die niet gefactureerd worden, komen uiteraard wel in aanmerking. Maar dan wordt de subsidie wel pro rata verminderd. Een nieuw bedrijventerreinmanagement-initiatief dat maar 40.000 euro aanvaardbare kosten voorziet, dus maar de helft van het minimale verwachte bedrag aan aanvaardbare kosten krijgt ook maar 50% van de voorziene schijven. M.a.w. we passen*

zelfde % van het minimaal bedrag aan werkingskosten om volledige subsidie te krijgen toe op de voorziene schijven.

Looptijd van het bedrijventerreinmanagementproject?

Wat is het looptijd van een gesubsidieerd bedrijventerreinmanagementproject?

In zoverre de geselecteerde projecten de betekening van de subsidie ontvangen voor eind 2016, kunnen ze ook meteen van start gaan en een voorschot opvragen. De subsidie moet het mogelijk maken werkingskosten te financieren voor drie werkingsjaren, normaliter tot eind 2019. Gelet op de kritieke prestatie-indicator 3 zou financiering ook in 2020 moeten gewaarborgd zijn. Als een begunstigde er niet in slaagt voor eind 2019 de vereiste kritieke prestatie-indicatoren te halen, kan het agentschap een jaar uitstel verlenen. Dat betekent wel dat de toegekende subsidie over een langere looptijd wordt uitgesmeerd.

Bonus

Kan de bonus (m.b.t. een project) worden uitbetaald vóór schijf 3 ?

Ja, de bonus kan uitbetaald worden als aan KPI 4 en 5 voldaan is, ook al is nog niet voldaan aan KPI 3. Het uitvoeren van een project staat los van KPI 3.

4. Instructies voor aanvragers en begunstigten

Dit hoofdstuk bevat de instructies voor aanvragers en begunstigten in chronologische volgorde.

4.1 Indiening van de subsidie-aanvraag

Voor de indiening van de subsidie-aanvraag hoeft de aanvrager niet dezelfde instantie te zijn als de begunstigde van de subsidie.

De indiening gebeurt via een webformulier. Dit webformulier zal vanaf 9 mei 2016 beschikbaar zijn. Via de VLAIO-website zal de aanvrager een link kunnen krijgen naar dit webformulier. Aan alle aanvragers van zo'n webformulier zal gevraagd worden het e-mailadres door te geven waarnaar die link naar het webformulier moet worden verzonden.

De uiterste indieningsdatum (invullen en verzenden van dit webformulier) is 31 juli 2016.

Als resultaat van de indiening van de subsidie-aanvraag ontvangt de aanvrager een e-mailbericht waarin de ontvangst van de indiening wordt bevestigd.

Als de aanvraag wordt geselecteerd, ontvangt de aanvrager een ministerieel besluit en een link voor het aanvragen van het voorschot. Als de aanvraag niet wordt geselecteerd voor subsidiëring, ontvangt de aanvrager een mededeling dat het projectvoorstel niet werd geselecteerd voor subsidiëring.

FAQ's

Kan ik het invullen van het dossier via de aanvraagmodule onderbreken en op een later tijdstip verdergaan?

Het invullen kan onderbroken worden en hernomen worden op een later tijdstip. Als u op een later tijdstip inlogt, kunt u verder werken aan de aanvraag.

Kan ik aan het dossier nog iets wijzigen als de aanvraag ingediend is?

Aan het dossier kan niets meer gewijzigd of bijgevoerd worden als de aanvraag ingediend is. U dient dus vooraf goed na te gaan of de aanvraag juist is ingevuld.

4.2 Verplichtingen n.a.v. de toekenning van de subsidie

4.2.1 Verplichtingen in functie van de controle op de subsidiabele uitgaven

Projectadministratie

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen staat in voor de administratieve afhandeling van de projectsubsidies en de projectopvolging. De projectopvolging gebeurt inhoudelijk aan de hand van de KPI's (zie verder in punt 4.3) via een specifiek webformulier voor de rapportering.

In het kader van de projectopvolging kan, alvorens het saldo en de bonus worden uitbetaald, ook de afdeling Inspectie van het Agentschap Innoveren en Ondernemen ingeschakeld worden voor een controle op de subsidiabele uitgaven. De begunstigde van de subsidies houdt met het oog op dergelijke controle op een overzichtelijke en geordende wijze de aanvaardbare kosten bij van het bedrijventerreinmanagement of van de bedrijventerreinvereniging evenals, via een afzonderlijke projectadministratie, de kosten en eventuele opbrengsten van individuele acties en projecten. De loonstaten en originele facturen en betalingsbewijzen worden daartoe bewaard en dienen steeds beschikbaar te zijn voor controle.

Subsidiabele uitgaven

Gelet op de ontvankelijkheidscriteria moet 25% van de voorgenomen totaal aanvaardbare kosten gefinancierd worden met eigen middelen of met subsidies andere dan de subsidies toegekend in het kader van deze projectoproep. Dat betekent dat slechts 75% van de aanvaardbare kosten als subsidie kan worden toegekend. Om het maximum van 60.000 respectievelijk 40.000 euro als subsidie te bekomen, zullen dus 80.000 euro respectievelijk 53.334 euro kosten aanvaard moeten worden.

Aanvaardbare *kosten* hebben enkel betrekking op:

- effectief gepresteerde en betaalde personeelskosten; andere prestaties verricht door bedrijven uit de bedrijventerreinvereniging of nog andere organisaties andere dan de projectpromotor/begunstigde en die niet gefactureerd werden, worden niet als aanvaardbare kost gezien;
- facturen voor de uitbesteding van de werking van de bedrijventerreinverenigingen of het bedrijventerreinmanagement, met inbegrip van de BTW wanneer de BTW effectief door de begunstigde wordt gedragen (m.a.w. niet terugvorderbaar is);
- een forfait van 15% van de aanvaarde personeelskosten (via loonstaten te bewijzen en niet via externe facturen); deze kosten hoeven niet bewezen te worden en zijn te beschouwen als vergoeding voor de overhead (zoals IT, verwarming, reiskosten...);

De berekening van de directe loonkosten gebeurt door middel van het **standaarduurtarief** (SUT). Het standaarduurtarief wordt verkregen door het brutomaandloon van het personeelslid te vermenigvuldigen met een factor 1,20% . Bv. 3.300 euro/maand x 1,20 % = 39,6 euro/uur. Er wordt uitgegaan van het brutomaandloon van januari indien het personeelslid al tewerkgesteld was in de organisatie. Indien het personeelslid aangeworven wordt voor het project neemt men het brutomaandloon van de eerste maand volledige tewerkstelling. Voor de daaropvolgende jaren wordt het brutomaandloon van januari genomen.

De gepresteerde uren worden genoteerd op een sjabloon dat ter beschikking gesteld wordt van het Agentschap Innoveren en Ondernemen. Ook bij overuren moet kunnen bewezen worden dat ze gecompenseerd of uitbetaald werden.

Bij elke betalingsaanvraag dient vermeld te worden wat het BTW-statuut is van de aanvrager. Bij een gemengd BTW-statuut moet de begunstigde meedelen welk percentage van de BTW terugvorderbaar is.

4.2.2 Communicatieverplichtingen

De aanvrager/begunstigde moet in elke communicatie Agentschap Innoveren & Ondernemen duidelijk positioneren als aanspreekpunt voor het beleidsmatige kader en als organisator van de projectoproep.

Het etiket van de Vlaamse overheid, meer specifiek Agentschap Innoveren & Ondernemen, is een kwaliteitslabel dat toegekend wordt aan het gesubsidieerde project. Dit betekent dat dit logo ook de nodige visibiliteit verdient.

Dit vertaalt zich in:

- WOORD: positionering van Agentschap Innoveren & Ondernemen in elke tekst (website, brochure en eventueel aanvullende communicatiemiddelen).
- BEELD: het logo van het Agentschap Innoveren & Ondernemen (of een gelijkwaardige alternatieve vermelding in de tekst) moet voldoende visibiliteit krijgen nl. voldoende groot met leesbare tekst en prominent aanwezig.

Hierna enkele concrete voorbeelden, niet limitatief.

BROCHURE

In een brochure mag de tekst m.b.t. de positionering achteraan staan. De tekst is te bepalen in overleg met Agentschap Innoveren & Ondernemen.

Het logo van Agentschap Innoveren & Ondernemen (of een gelijkwaardige alternatieve vermelding in de tekst) moet voldoende visibiliteit krijgen en onderscheiden worden van eventueel andere, commerciële logo's.

EVENT

Bij elk event van de organisatoren/promotoren is het verplicht om Agentschap Innoveren & Ondernemen voldoende visibiliteit te geven.

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen stelt aan de organisatoren/promotoren 1 roll up met de correcte logo's ter beschikking. Deze moet duidelijk zichtbaar aan het onthaal geplaatst worden. Deze roll up dient de organisator/promotor tijdig op te vragen bij communicatie@vlaio.be.

De organisatoren zorgen er tevens voor dat het voormelde logo bij een power point presentatie of filmpjes die betrekking hebben op het project, aan het begin en het einde getoond worden .

TV SPOT

Het logo van Agentschap Innoveren & Ondernemen moet voldoende visibiliteit krijgen, conform de afgesproken filosofie (cfr. punt 1).

RADIO SPOT

Een duidelijke vermelding van Agentschap Innoveren & Ondernemen is voldoende.

AFFICHE

Op een affiche moet Agentschap Innoveren & Ondernemen als kwaliteitslabel de nodige visibiliteit krijgen. Het moet een voorkeurplaats krijgen t.o.v. eventuele andere al dan niet commerciële partners.

WEBSITE

Het logo van Agentschap Innoveren & Ondernemen moet duidelijk zichtbaar op de homepage van de website staan (boven de scrolllijn), met een duidelijke link naar de tekst met positionering van de steun van Agentschap Innoveren & Ondernemen en een link naar www.vlaio.be .

Elk communicatiemiddel dat ontwikkeld wordt, moet vooraf en tijdig (minstens 1 week op voorhand) voorgelegd worden aan de dienst communicatie (communicatie@vlaio.be) van Agentschap Innoveren & Ondernemen voor goedkeuring. Alle communicatievragen moeten aan diezelfde dienst gericht worden. Afwijkingen voor specifieke gevallen moeten aangevraagd worden bij de dienst communicatie.

De logo's zijn in verschillende formaten beschikbaar en te downloaden via www.vlaio.be/logos.

4.2.3 Uitwisseling van informatie

Het Agentschap Innoveren & Ondernemen zal de contactinformatie over bedrijventerreinverenigingen opnemen in een databank en CRM-systeem. Het is daarom belangrijk wijzigingen in deze contactinformatie door te geven aan het Agentschap.

In functie van de goede werking van het kennisnetwerk m.b.t. bedrijventerreinmanagement is het ook verplicht om gestarte of uitgevoerde bedrijventerreinmanagementacties te melden aan een van de POM's.

4.3 Projectopvolging

Er wordt voorzien in webformulieren voor de aanvragen tot uitbetalingen en voor de rapportering over de kritieke prestatie-indicatoren (KPI's).

